

Nieuwsbrief december 2017

Gezondheidsonderzoek gebruik gevaarlijke stoffen bij Defensie; chromhoudende verf en CARC

In deze Nieuwsbrief:

-
- Oplevering onderzoek chroom-6 op de POMS
-
- CARC op de POMS
-
- Chroom-6 bij andere Defensie locaties
-
- Andere gevaarlijke stoffen

Het RIVM coördineert het zogenaamde historische onderzoek naar het werken met chromhoudende verf en CARC door (ex-)medewerkers van Defensie en wat dit kan betekenen voor hun gezondheid.

Oplevering onderzoek chroom-6 op de POMS

Het RIVM wil u op de hoogte stellen over de voortgang en de verwachte nieuwe einddatum van het gezondheidsonderzoek dat betrekking heeft op de arbeidsomstandigheden bij de voormalige POMS-sites en het gebruik van chroom-6.

Vanwege een noodzakelijke herziening van het onderzoeksplan is meer afstemmingstijd nodig voor de onderzoekers. Dit heeft als gevolg dat het RIVM de concept-onderzoeksresultaten 31 januari 2018 zal voorleggen aan de paritaire commissie in plaats van december 2017.

De reden van deze aanpassing is het feit dat uit de beschikbare documenten en de gevoerde gesprekken minder concrete informatie is verkregen om de werkomstandigheden en de blootstelling van (ex)medewerkers te kunnen beoordelen. Om toch betekenisvolle uitspraken te kunnen doen over de hieraan verbonden gezondheidsrisico's is voor een andere onderzoeksopzet gekozen.

Na het voorleggen van het concept eindrapport op 31 januari zal de Paritaire Commissie advies uitbrengen aan het ministerie van Defensie. In april 2018 kunt u de resultaten en conclusies van het onderzoek en de maatregelen van Defensie verwachten.

CARC op de POMS

Het eerste onderdeel van het onderzoek naar CARC op de POMS is klaar. Hierin is gekeken welke stoffen in CARC zaten, en waar verder onderzoek zich op zal richten. Het RIVM gaat nu eerst onderzoek doen naar de blootstelling aan HDI op de POMS locaties. HDI is een stof die veel voorkomt in CARC en die al in kleine hoeveelheden overgevoeligheid kan veroorzaken. Er zaten ook andere stoffen in CARC die ook gezondheidseffecten kunnen hebben. Na het bestuderen van HDI kunnen ook andere stoffen nader worden bekeken.

Chroom-6 bij andere Defensie locaties

In 2018 wordt begonnen met onderzoek naar chroom-6 op andere (niet-POMS) locaties van Defensie. Uw vragen vormen ook hier weer de basis voor het onderzoek. Deze kunnen nog steeds worden ingediend bij het Informatiepunt Chroom-6 en CARC bij het CAOP. (Het adres vindt u onderaan deze brief). Wanneer de resultaten van het onderzoek bij de POMS bekend zijn, zal het duidelijker zijn hoe we chroom-6 bij deze locaties goed kunnen onderzoeken.

Andere gevaarlijke stoffen

Naast chroom-6 zullen ook andere gevaarlijke stoffen in kaart worden gebracht op de (niet POMS) locaties van Defensie.

Contactgegevens Informatiepunt Chroom-6 en CARC bij het CAOP

E-mail: infoc6&carc@caop.nl
Telefoon: 070 376 54 76
Website: www.informatiepuntchroom6.nl

De openingstijden van het Informatiepunt zijn van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur.

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

december 2017

De zorg voor morgen begint vandaag